

KUNGÖRELSE

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) har med stöd av gruvlagen (621/2011) den 25 maj 2026 fattat följande beslut om översyn av gruvtillståndsbestämmelser samt behövliga bestämmelser för att trygga allmänna och enskilda intressen i gruvområdet:

Innehavare av gruvtillstånd:	Sibelco Nordic Oy Ab
Gruvområdet och GruvNr:	Lemnästräsk K20142
Områdets läge:	Kimitoön

Bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Av den besvärshandling som finns som bilaga till beslutet framgår hur man ska förfara när man söker ändring. Beslutshandlingarna finns till påseende på Tukes webbplats (<https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>). Information om den offentliga kungörelsen av tillståndsbeslutet ges i Kimitoöns kommuns allmänna datanät.

Ytterligare information: kaivosasiat@tukes.fi eller Maria Kivi, tel. 029 5052 132

Kungjord den 25 maj 2026

Hålls framlagd till den 1 juli 2026. Besvärstiden går ut samma dag.

Delgivning ska anses ha ägt rum den sjunde (7) dagen efter offentliggörandet av kungörelse.

25.5.2026
GruvNr K20142
Tukes 6060/10.03.06/2024

**BESLUT OM ÖVERSYN AV TILLSTÅNDSVILLKOREN I GRUVTILLSTÅNDET SAMT AV
BEHÖVLIGA BESTÄMMELSER FÖR ATT TRYGGA ALLMÄNNA OCH ENSKILDA INTRESSEN**

Gruvområdets innehavare

Sibelco Nordic Oy Ab
FO-nummer: 1048548–6
Kimitoön
Finland

Kontaktuppgifter:

Sibelco Nordic Oy Ab
Lövbölevägen 345
25700 Kimito
tfn +358 10217 9800

För mer information:

Simon Dahlström, tfn +358 46875 7491

Gruvområde

Lemnästräsk (GruvNr K20142)

Läge

Kimitoön (karta över gruvområdet finns i bilaga 1)

BESLUT

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) meddelar Sibelco Nordic Oy Ab beslut om översyn av tillståndsvillkoren i gruvtillståndet samt av behövliga bestämmelser för att trygga allmänna och enskilda intressen i gruvområdet Lemnästräsk (GruvNr K20142).

Motivering: Gruvlagen 52 §, 62 §, 125 § och 181 §

Grund för översyn av villkoren

Tukes beslut av den 17 februari 2015, tillståndsvillkor 11:

Översyn av tillståndsvillkoren genomförs den 1 juni 2024. Översynsintervallet tidigareläggs om det sker väsentliga förändringar i verksamheten i gruvområdet Lemnästräsk eller sådana upptäcks (vid Tukes gruvinspektioner).

Gruvlagstiftningen i anslutning till tillståndsvillkoren som meddelas i gruvtillståndet och de behövliga bestämmelserna för att trygga allmänna och enskilda intressen har utretts i kungörelsehandlingen om gruvområdet Lemnästräsk från den 3 april 2025.

Tukes nya tillståndsvillkor och motiveringar

Tillståndsvillkoren i detta beslut ersätter tillståndsvillkoren som meddelades den 17 februari 2015.

Tillståndsvillkor 1

Om flygekorre eller dess föröknings- eller rastplatser påträffas i gruvområdet, får dessa inte förstöras eller försämrats. Gruvbolaget ska vid behov ansöka om undantag från detta förbud hos Tillstånds- och tillsynsverket.

Motivering:

Enligt Forststyrelsens utlåtande lever en stark flygekorppopulation på fastighet 322-437-1-7 som gränsar till gruvområdet. Med anledning av utlåtandet och 3 § i gruvlagen ska gruvmyndigheten när gruvtillstånd beviljas säkerställa att den planerade verksamheten på gruvområdet inte strider mot bestämmelserna i naturvårdslagen (9/2023).

Enligt 78 § i naturvårdslagen är de djurarter som nämns i bilaga IV a till habitatdirektivet (exempelvis flygekorre) arter som kräver strikt skydd. Enligt 83 § i naturvårdslagen kan Tillstånds- och tillsynsverket bevilja tillstånd till undantag från bestämmelserna i 78 §, om detta inte försvårar bibehållandet eller uppnåendet av en gynnsam bevarandestatus för arten.

Tillståndsvillkor 2

Gruvbolaget ska i sin verksamhet på gruvområdet, i synnerhet i strandzonen, sträva efter att bevara trädbeståndet i så naturligt tillstånd som möjligt.

Motivering:

De behövliga bestämmelserna för att trygga allmänna och enskilda intressen enligt gruvtillståndet ska beakta kravet i 52.3 § 8 a) punkten i gruvlagen om bevarande av trädbestånd och annan växtlighet samt kravet i punkt 8 b) om placeringen av funktionerna på gruvområdet med beaktande av konsekvenserna för naturens mångfald och övriga miljökonsekvenser. Tillståndsvillkoret syftar till att minska de olägenheter för landskapet som gruvdriften orsakar i synnerhet i strandzonen.

Tillståndsvillkor 3

Innehavaren av gruvtillståndet ska ställa säkerhet till Säkerhets- och kemikalieverket på 28 419 euro som proprieborgen för avslutande åtgärder och efterbehandlingsåtgärder i samband med gruvdriften enligt gruvlagen samt för vissa avvikande situationer. I säkerheten ingår moms på 25,5 % för 28 113 euro. I säkerheten ingår dessutom en säkerhet för brytningsersättning på 306 euro.

Den bestämda säkerheten ska ställas hos Tukes inom tre (3) månader från det att beslutet meddelades.

Motivering:

Säkerheten täcker följande åtgärder:

1. Avlägsnande av elektrifiering ovan jord, 1 255 €
2. Avlägsnande av markrör (borrhål som borrats från ytan), 314 €
3. Inhägnad av dagbrott (cirka 500 m), 12 550 €
4. Installation av varningsskyltar, 1 255 €
5. Stängning av vägförbindelser med block, 628 €
6. Miljökontroll (30 år, totalt 30 inspektionsbesök) och underhåll (30 år, 1 dags reparationsarbete med 5 års mellanrum), 11 295 €
7. Urval och leverans av representativa borrhärnor till GTK:s borrhärnearkiv i Loppi, 816 €
8. Brytningsersättning (hektarbaserade ersättningar till markägarna) för ett år (6,1196 ha * 50 €/ha), 306 €

Lemnästräsk gruva har inga sedimenteringsbassänger eller tillhörande system, inga asfalterade områden eller andra byggnader eller konstruktioner utöver de bygg-/sovbaracker som tillfälligt förvaras i området i samband med brytningskampanjer.

Gruvan har inget separat mellanlager för malm eller kross och inget serviceområde som behöver återställas. Vägnätet i området bevaras för eventuell fortsatt användning samt för eftervård och kontroll.

Det är inte nödvändigt att ställa säkerhet för säkerhetsåtgärder i avvikande situationer (för ett år), eftersom gruvan inte har verksamhet som påverkar den allmänna säkerheten och som är beroende av energitillförsel, inga kemikalier eller explosiva varor förvaras i området och området inte behöver övervakas.

Tukes förutsätter att åtgärder i anslutning till upphörande av gruvdrift vidtas i den mån det är möjligt.

Tukes har granskat motiveringarna som använts som grund för den föreslagna säkerheten och kalkylen. Vid beräkningen av den säkerhet som ska ställas har de åtgärdsspecifika beloppen avrundats till närmaste heltal, varvid den säkerhet som ska ställas avviker något från det belopp som anges i kungörelsehandlingen.

Gruvlagen 108 §, 109 §, 110 § och 181 §

Tillståndsvillkor 4

Översyn av tillståndsvillkoren genomförs den 1 juni 2036.

Översynstidpunkten kan tidigareläggas om väsentliga förändringar sker i verksamheten i gruvområdet eller sådana upptäcks (vid Tukes gruvinspektioner).

Gruvbolaget ska lämna in en uppdaterad redogörelse om avslutande åtgärder och efterbehandlingsåtgärder så att Tukes kan bedöma och kontrollera att säkerheten är tillräckligt omfattande och tillräckligt stor. Redogörelsen ska lämnas in senast den 1 mars 2036.

Motivering: Gruvlagen 62 §

Behandling av ärendet

Information, begäran om utlåtande och hörande av sakägare

Tukes har delgivit ärendet genom en offentlig kungörelse på sin webbplats på adressen <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>. Ärendet kungjordes den 3 april 2025 och handlingarna var framlagda fram till den 12 maj 2025. Information om kungörelsen publicerades även i Kimitoöns kommuns allmänna datanät.

Begäran om utlåtande i ärendet har den 3 april 2025 skickats till Kimitoöns kommun, NTM-centralen i Egentliga Finland och Egentliga Finlands

förbund. Gruvbolaget har i sin redogörelse föreslagit markägarna och rågrannarna i gruvområdet som sakägare. Tukes har den 3 april 2025 separat informerat de sakägare som gruvbolaget föreslagit.

Utlåtanden skulle lämnas in senast den 12 maj 2025. Efter publiceringen av den svenskspråkiga kungörelsen (12.5.2025 på Tukes webbplats) och informationen till sakägarna meddelades en ny tidsfrist för anmärkningar och åsikter till den 18 juni 2025.

Kungörelsen tillkännagavs även i tidningen Annonsbladet.

Utlåtanden, anmärkningar och åsikter samt gruvbolagets bemötande

UTLÅTANDEN

Med anledning av kungörelsen har Kimitoöns kommun, NTM-centralen i Egentliga Finland och Forststyrelsen lämnat ett utlåtande. Egentliga Finlands förbund har meddelat att det inte ger något utlåtande i ärendet. Utlåtandena finns i sin helhet i bilaga 2.

Kimitoöns kommun har redan i sitt utlåtande i samband med beredningen av gruvtillståndet 2014 påpekat att den naturliga vattenfåran från Tärsmossen till Sjuråsviken i närheten av gruvområdet uppfyller kriterierna enligt 3 kap. 2 § i vattenlagen och att det är förbjudet att äventyra vattenfårans tillstånd.

I utlåtandet från NTM-centralen i Egentliga Finland konstateras följande:

Vattenskydd

Tillståndsvillkoren i gruvtillståndet ska också främja genomförandet av andra bestämmelser om miljöns tillstånd, såsom målen i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen.

Planläggning

Det finns ingen detaljplan eller generalplan för området. I landskapsplanen är området ett jord- och skogsbruksdominerat område med speciella utvecklingsbehov för turism och rekreation (MRV) samt vindkraftsområde, och gruvan har fått objektbeteckningen (ek). Gruvområdet gränsar till ett område för specialfunktioner (E). Det finns redan gruvdrift i området och verksamheten strider inte mot planläggningen.

Landskap

Gruvområdet sträcker sig till Lemnästräskets strand. Om man med tanke på strandlandskapet vill försäkra sig om att ett så naturligt trädbestånd som

möjligt bevaras i strandzonen, kan det även genomföras med hjälp av ett tillståndsvillkor.

Kulturmiljö

Enligt fornlämningsregistret finns det en eventuell fornlämning i området som tidigare klassificerats som stenåldersboplats, men vid en inventering som genomfördes 2012 observerades inga förhistoriska tecken.

Forststyrelsen har i sitt utlåtande konstaterat följande:

Forststyrelsen konstaterar att Lemnästräsks gruvområde, i motsats till vad som konstateras i samrådshandlingarna, gränsar till fastighet 322-437-1-7 som reserverats för naturskyddsändamål. Området som reserverats omfattar både mark- och vattenområden och kommer att inrättas som ett lagstadgat naturskyddsområde. I området som inrättas som skyddsområde lever bland annat en stark flygekorppopulation. Flygekorren är en hotad art som ingår i bilaga IV till habitatdirektivet och vars föröknings- och rastplatser inte får förstöras eller försämrats med stöd av 78 § i naturvårdslagen.

Enligt förarbetena till gruvlagen (RP 273/2009) kan allmänna intressen vara förknippade med bland annat naturvärden och både skadliga miljökonsekvenser och bekämpningen av sådana. Villkoren som fastställs i gruvtillståndet bör syfta till att minska och begränsa sådana olägenheter som verksamheten förorsakar allmänt intresse. Enligt Forststyrelsens uppfattning ska som allmänt intresse betraktas konsekvenserna av i synnerhet buller och damm i området som gränsar till gruvområdet och som reserverats för skydd samt möjligheten att begränsa dessa konsekvenser till exempel genom att fastställa en skyddszon där trädbeståndet måste bevaras och återställas.

Forststyrelsen anser att det är oroväckande att Bolaget i sin redogörelse framfört att det är möjligt att vatten från sjön rinner ut i dagbrottet när brytning genomförs 9 meter under sjöns yta. Beträffande detta bör gruvtillståndet ålägga tillståndshavaren att förebygga skadliga miljökonsekvenser genom att undersöka kvaliteten på berget mellan sjön och gruvan och täta eventuella skador till exempel genom injektering.

ANMÄRKNINGAR OCH ÅSIKTER

Med anledning av kungörelsen har en åsikt lämnats in som uttrycker oro över beaktandet av den lokala naturen, medborgarnas delaktighet under remissrundan, säkerhetens tillräcklighet, miljökonsekvenserna (kväveutsläpp, vattenkvalitet, buller) samt den långvariga uppföljningen och tillsynen till exempel i anslutning till en successiv nedläggning.

SÖKANDENS BEMÖTANDE

Tukes har bitt gruvbolaget om ett bemötande enligt 42 § i gruvlagen med anledning av utlåtandena och åsikten. Bemötandet finns i sin helhet i bilaga 2.

Tukes svar på utlåtandena

Enligt 56 § i gruvlagen ska specificerade yrkanden som har framställts i utlåtanden, anmärkningar och åsikter bemötas i beslutet.

I fråga om den naturliga vattenfåran som Kimitoöns kommun tagit upp i sitt utlåtande svarar Tukes att det med direkt stöd av vattenlagen (578/2011) är förbjudet att äventyra de naturliga förhållandena i den vattenfåran som finns i närheten av gruvområdet.

Tukes har i beslutet om gruvtillstånd för Lemnästräsk (beslut om beviljande av gruvtillstånd 17.2.2015, KL2014:0003) konstaterat att gruvbolaget efter samrådet om gruvtillståndet avgränsat ett dike i naturtillstånd från gruvområdet på gruvmyndighetens framställning. Dessutom har gruvbolaget i sitt bemötande av den 12 september 2025 konstaterat följande om tillståndsärendet som behandlas i detta beslut:

Sibelco Nordic Oy Ab konstaterar att den nämnda vattenfåran ligger utanför det område som ska brytas och att dess läge har beaktats i brytningsverksamheten. Det tas inget vatten ur fåran och det släpps inte heller ut vatten från dagbrottet i den, dessutom påverkar brytningsverksamheten inte fårans flöde eller vattenmängd. Mellan vägarna och markområdet som används för lagring av jordmaterial och vattenfåran finns en cirka 10–20 meter bred skyddszon. Avståndet från fåran till det egentliga dagbrottet är större än så.

Bevarandet av de naturliga förhållandena i vattenfåran omfattas också av tillståndsvillkor 4 i miljötillståndet (25.1.2016, Nr 17/2016/1, Dnr ESAVI/6205/2015):

Brytningen eller byggandet av vägen och ledningarna får inte försämra tillståndet för vattenfåran som rinner från Tärsmossen till Lemnästräsket, minska mängden vatten i den eller torrlägga myrmarken. Brytningsområdet och tillhörande vägar ska vara tillräckligt långt från vattenfåran och myrmarken.

Med beaktande av ovan nämnda omständigheter anser Tukes att det inte är nödvändigt att meddela ett separat tillståndsvillkor för vattenfåran i samband med detta beslut.

I fråga om bevarandet av trädbeståndet i strandzonen som nämns i utlåtandet från NTM-centralen i Egentliga Finland hänvisar Tukes till tillståndsvillkor 2.

Tukes har beaktat vad gruvbolaget konstaterat i sitt bemötande:
I Lemnästräsk brytningsområde utförs för närvarande ingen krossning, vilket avsevärt minskar mängden buller och damm. Om krossning i framtiden genomförs i området, sker det först när en hög klippvägg har bildats mellan dagbrottet och sjön, vilket förhindrar att buller och damm sprids i riktning mot sjön.

Den eventuella fornlämningen har enligt NTM-centralens utlåtande tidigare klassificerats som en stenåldersboplats, men vid en inventering som genomfördes på platsen 2012 observerades inga förhistoriska tecken. På grund av utlåtandet utfärdar Tukes inget separat tillståndsvillkor gällande fornlämningar. Tukes konstaterar emellertid att om det på området påträffas sådana fasta fornlämningar som avses i lagen om fornminnen (295/1963), exempelvis boplatser, är det förbjudet att gräva ut, överhölja, ändra, skada, borttaga eller på annat sätt rubba sådana utan Museiverkets tillstånd.

Beträffande fastighet 322-437-1-7 som Forststyrelsen tar upp i sitt utlåtande konstaterar Tukes att det inte är möjligt att meddela exakta tillståndsvillkor för ett område som reserverats för naturskyddsändamål innan skyddsbeslutet har fattats och skyddsgrunderna är kända. Enligt uppgifter från Forststyrelsen från den 11 maj 2026 har det område som reserverats för skydd ännu inte inrättats som lagstadgat naturskyddsområde.

Tillståndsvillkor 1 har utfärdats för flygekorrar. Tillståndsvillkor 2 kan också i mån av möjlighet användas för att begränsa de skadliga konsekvenserna av buller och damm utöver vad som föreskrivs i miljötillståndet om buller- och dammutsläpp. Tukes hänvisar även till tillståndsvillkor 4, enligt vilket översynen av tillståndsvillkoren kan tidigareläggas om det sker väsentliga förändringar i gruvområdets verksamhet eller sådana upptäcks.

Forststyrelsens oro över att vatten från sjön kan rinna ut i dagbrottet har beaktats i tillståndsvillkor 4 i miljötillståndet för brytningsverksamheten. Tillståndsvillkor 4 i miljötillståndet (första stycket) lyder som följer:
Mellan dagbrottet och Lemnästräsket ska det lämnas ett skyddsområde som genomgående är minst 15 meter brett ovanför sjöns högsta vattenyta. Verksamhetsutövaren ska före den brytning i andra fasen som avses i tillståndsvillkor 3 lägga fram en redogörelse baserad på berggrundens struktur om det skyddsavstånd till sjön som brytningen under sjöns högsta vattennivå förutsätter och om andra behövliga åtgärder för att säkerställa att vattenståndet och vattenkvaliteten i Lemnästräsket bevaras.

Redogörelsen ska lämnas till regionförvaltningsverket i enlighet med 90 § i miljöskyddslagen. Brytningen i den andra fasen får inte sträcka sig under den högsta vattennivån i Lemnästräsket innan beslutet som fattas med anledning av redogörelsen har vunnit laga kraft.

Tillståndsvillkor 4 i miljötillståndet (25.1.2016, nr 17/2016/1, Dnr ESAVI/6205/2015) har ändrats genom Vasa förvaltningsdomstols beslut (13.10.2017, Beslutsnummer 17/0327/2, Dnr 00273/16/5105) och det ändrade tillståndsvillkorets första stycke presenteras ovan. Tukes anser att iakttagande av det aktuella tillståndsvillkoret och det beslut som Tillstånds- och tillsynsverket (tidigare regionförvaltningsverket) meddelar i enlighet med det även beaktar eventuella behövliga åtgärder för att täta skyddsområdet (klippnäset). I detta beslut är det därmed inte nödvändigt att meddela ett tillståndsvillkor i ärendet.

Åsikten besvarar Tukes på följande sätt:

I enlighet med 100 § i gruvlagen betalar gruvbolaget en årlig brytningersättning till markägarna som baserar sig på arealen och brytningen och som gruvmyndigheten också fastställer årligen. Genom beslutet har naturvärdena beaktats i den omfattning som gruvlagen och naturvårdslagen förutsätter. Tillståndsärendet har tillkännagetts på det sätt som beskrivs i punkten "Behandling av ärendet" i beslutet och det har varit möjligt att framföra utlåtanden, anmärkningar och åsikter i ärendet. Enligt 108 § i gruvlagen ska de åtgärder för vilka säkerheten ställs bedömas eller utföras av någon annan än verksamhetsutövaren eller myndigheten. I gruvbolagets redogörelse presenteras beräkningar som gjorts av en utomstående expert och grunderna för de åtgärder som ingår i säkerheten. Tukes ifrågasätter inte de presenterade beräkningarna och bestämmer således inte att ett säkerhetsbelopp som avviker från dessa ska ställas. Miljökonsekvenserna, såsom buller- och dammutsläpp samt vattenkvaliteten i Lemnästräsket följs upp och mäts av miljöskyddsmyndigheten i enlighet med miljötillståndet.

Dessutom konstateras följande om uppföljningen och övervakningen efter avslutad gruvdrift (150 § och 153 § i gruvlagen):

Efter avslutad gruvdrift svarar den som bedriver gruvdrift i enlighet med bestämmelserna i gruvtillståndet eller beslutet om upphörande av gruvdrift fortfarande för övervakningen av gruvområdet och hjälpområdet för gruvan, för de korrigerande åtgärder som behövs och för kostnaderna för dem. Den som bedriver gruvdrift ska underrätta gruvmyndigheten om alla betydande skadliga konsekvenser för den allmänna säkerheten, miljön eller människors hälsa som upptäckts vid övervakningen och omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som behövs. Gruvmyndigheten får förordna om behövliga korrigerande åtgärder. Gruvmyndigheten har rätt att få

tillträde till ett område där gruvdrift tidigare har bedrivits, om det med avseende på den tillsyn som avses i gruvlagen är nödvändigt, och att där utföra inspektioner, ta prov och vidta andra åtgärder som tillsynen kräver.

Meddelande av tillståndsbeslut

Tillståndsbeslutet delges genom offentlig kungörelse på Tukes webbplats. Gruvlagen 57 §

Tillståndsbeslutet skickas på beslutsdagen till Sibelco Nordic Oy Ab, Kimitoöns kommun, Tillstånds- och tillsynsverket, Egentliga Finlands förbund, Forststyrelsen och Försvarsmakten. En kopia av beslutet sänds till Strålsäkerhetscentralen och Lantmäteriverket.

Meddelande om beslutet skickas per post eller elektroniskt till de sakägare som avses 40 § 1 mom. och till den som framfört sin åsikt.

Information om tillståndsbeslutets offentliga kungörelse publiceras i Kimitoöns kommuns allmänna datanät. Publiceringen av kungörelsen tillkännages även i tidningen Annonsbladet.

Gruvlagen 58 §

Beslutsavgift

Avgiften för detta beslut är enligt förordningen om Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer (1283/2021) 3 420 € (= 2 900 € + 5 h * 104 €/h). Fakturan skickas separat.

Sökande av ändring

Möjligheten att söka ändring hos förvaltningsdomstolen regleras i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Besvär över en avgift som tas ut för Tukes beslut anförs på samma sätt som besvär över huvudsaken. Gruvlagen 162 §

Av besvärсанvisningen i bilaga 3 framgår hur ändring kan sökas.

Tillämpade bestämmelser

Gruvlagen (621/2011)

Statsrådets förordning om gruvdrift (391/2012)

Naturvårdslagen (9/2023)

Vattenlagen (587/2011)

Lagen om fornminnen (295/1963)

Statsrådets förordning om naturvård (1066/2023)

Arbets- och näringsministeriets förordning om Säkerhets- och

kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer åren 2022–2024 (1283/2021)

Lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)

Mer information

kaivosasiat@tukes.fi eller Maria Kivi tfn 029 5052 132

Detta dokument har undertecknats elektroniskt. Ärendet har föredragits av överinspektör Maria Kivi och avgjorts av ledande sakkunnig Ossi Leinonen.

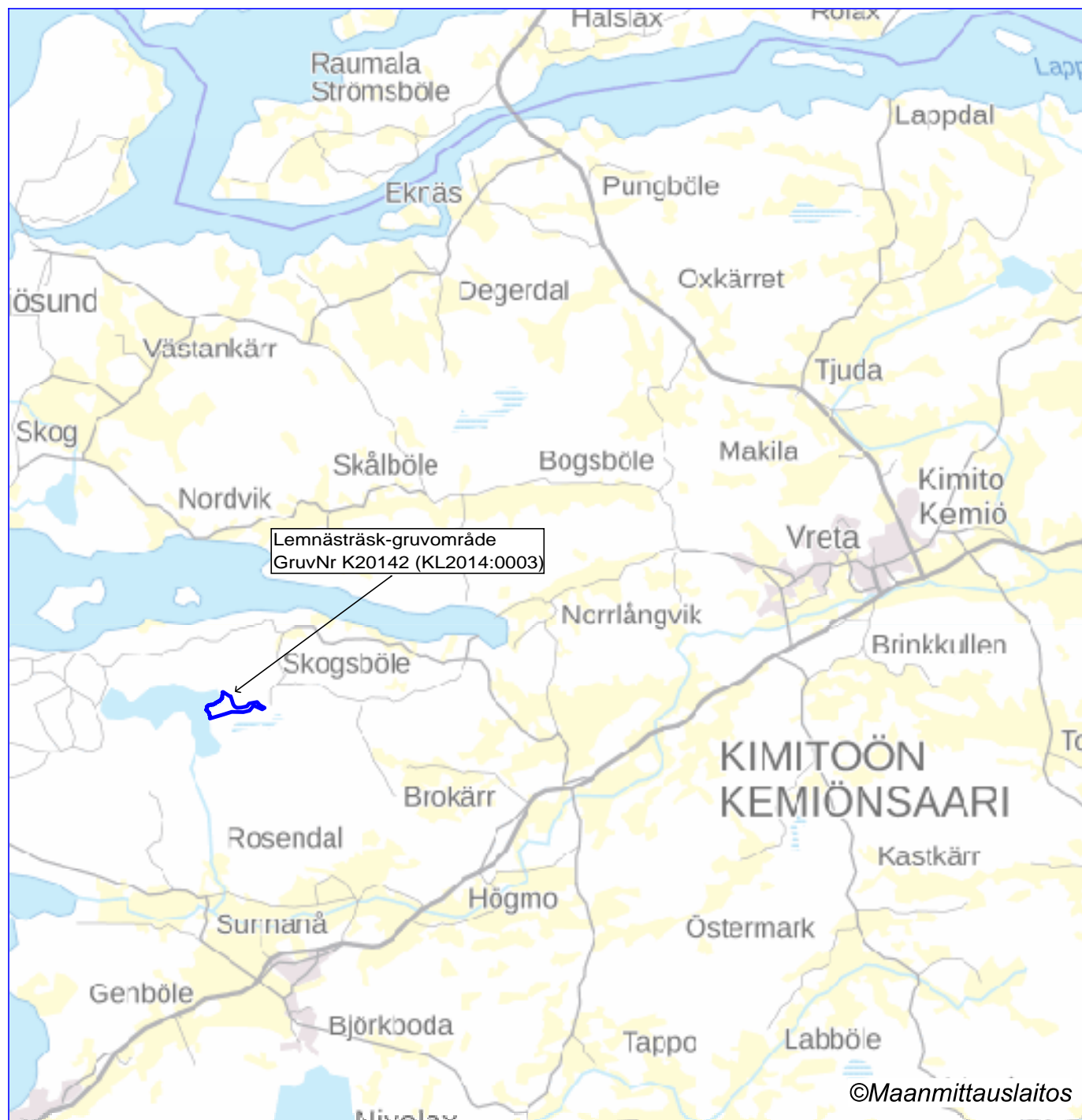
Bilagor

1. Karta över gruvområdet
2. Utlåtanden och gruvbolagets bemötande
3. Besvärsanvisning

Karta över gruvområdet

(skala riktgivande)

Bilaga 1

 Gruvområde

Skala 1:100 000

Sibelco Nordic Oy Ab
Lemnästräsk
GruvNr K20142 (KL2014:0003)

Utlåtanden och gruvbolagets bemötande

- Kimitoöns kommun
- NTM-centralen i Egentliga Finland
- Forststyrelsen

- *Åsikten kopplas endast till ett elektroniskt signerat beslut som lämnas till gruvbolaget.*

- Gruvbolagets bemötande

Säkerhets- och kemikalieverkets anmärkning:

Utlåtandet har till väsentliga delar refererats till på svenska i beslutet.

KEMIÖNSAAREN KUNTA**PÖYTÄKIRJANOTE**Toimielin
Rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta

4/2025

Kokouspäivä
29.04.2025Sivu
I

Kokousaika Tiistai 29.4.2025 klo 16.30 – 18.05

Kokouspaikka Villa Lande: Andersson, Kemiö

Päätäjät	Patrik Sjöblom Kim Viljanen Ingrid Hagman Roger Hakalax klo 16,30-18.00 § 26-35 Mikael Lindblom Jonna Moberg Milla Rasila Pilvi Rehn	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen ” ” ” ” ”
Poissa	Niklas Salminen	Jäsen
Muut	Kalevi Kallonen klo 16.30-18.00 § 26-35 Dan Renfors sihteeri Sonja Lindström Adele Kostainen	kunnanhallituksen edustaja valvontapäällikkö johtava ympäristösihteeri nuorisovaltuuston edustaja

Asiat
§ 26–38

Sähköinen allekirjoitus	Patrik Sjöblom puheenjohtaja Pilvi Rehn pöytäkirjantarkastaja	Dan Renfors sihteeri Roger Hakalax § 26-35 pöytäkirjantarkastaja
-------------------------	--	---

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä
8.5.2025 alkaen osoitteessa
kemionsaari.tweb.fi

Otteen oikeaksi todistaa

Dan Renfors

Otteen oikeaksi todistaa

30 §

LAUSUNTO KOSKIEN KAIVOSLAIN MUKAISESTI SIBELCO NORDIC OY AB:N LEMNÄS TRÄSK -ALUEEN KAIVOSLUVALLE ANNETTujen LUPAEHTOJEN TARKASTELUA

Ryl 29.4.2025 § 30

PÄÄTÖS

Päätösehdotus hyväksyttiin.

PÄÄTÖSEHDOTUS (johtava ympäristösihteeri Sonja Lindström)

Kemiönsaaren kunnan rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta antaa seuraavan lausunnon Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes):

Sibelco Nordic Oy Ab ilmoittaa 30.12.2024, että kaivosalueen läheisyydessä ei sijaitse kansallisesti tunnettuja arvokkaita luontokohteita.

Vastoin Sibelco Nordic Oy Ab:n selvityksen 30.12.2024 "Selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi" sivun 5 kohdan 8 b tekstiä, rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta pitää kiinni siitä, että kaivosalueen läheisyydessä jo kaivosluvan valmisteluvaiheessa 2014 huomattiin, että Tärsmossenista Sjuråsvikeniin johtava luonnontilainen vesiuoma täyttää vesilain 3 luvun 2 §:n mukaiset luonnonkohteen kriteerit, vesiuoman luonnontilan vaarantaminen on kiellettyä. Kemiönsaaren kunnan rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta huomautti tästä ja vesiuoman olemassaolosta kaivosalueen läheisyydessä lausunnossaan 7.10.2014 § 75.

Asia: KaivNro K20142

TIIVISTELMÄ VALMISTELUSTA

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Kemiönsaaren kunnalta lausuntoa viimeistään 12.5.2025 koskien Sibelco Nordic Oy Ab:n Lemnäs träsk -alueen kaivosluvalle kaivoslain mukaisesti myönnettyjen lupaehtojen tarkastelua.

VALMISTELU (johtava ympäristösihteeri Sonja Lindström)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Kemiönsaaren kunnalta lausuntoa viimeistään 12.5.2025 koskien kaivoslain mukaisesti Sibelco Nordic Oy Ab:n Lemnäs träsk -alueen kaivosluvalle 17.2.2015, KaivNro K20142 Smedskullan kylässä, Rosendalin kylässä ja Löfbölen kylässä myönnettyjen lupaehtojen tarkastelua. Lausuntopyyntö koskee lupaehtojen tarkastelua kaivoslain mukaisesti yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi. Asia on kunnassa siirretty ympäristöviranomaiselle.

Taustamateriaali

Lausuntopyyntö
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) koottu kuulemisaineisto
3.4.2025, KaivNro K20142, Tukes 6060/10.03.06/2024.

Jakelu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT ja kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: **26-28, 30-38**

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Hallintolainkäyttölain 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen lautakunnalle:

Rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta, Vretantie 19, 25700 Kemiö

Sähköposti: kimitoon(at)kimitoon.fi

Pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämistä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana. Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä kunnan jäsenen ja muiden katsotaan saaneen tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusaika on 30 päivää.

Valitusviranomainen:

Turun hallinto-oikeus
PL 32, Sairashuoneenkatu 2–4, 20101 Turku
Sähköposti: turku.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää

Muu valitusviranomainen, pykälät: **29** Valitusaika 30 päivää
Vaasan hallinto-oikeus, PL 304, 65101 Vaasa

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaanista tai päätöksen antopäivästä, mikäli päätös annetaan julkipanon jälkeen. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämistä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

VALITUSKIRJA

Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Vallituskirjaan on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN VALITUSVIRANOMAISELLE

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisen päivän kuluessa ennen virastotalon sulkemista.

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 8.5.2025.

Päätös on toimitettu asianosaisille 9 / 5 2025.

Päätöksen § antopäivä ____ / ____ 2025.

Otteen oikeaksi todistaa

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö 3.4.2025, dnroTukes6060/10.03.06/2024

Lausunto koskien kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamista, Lemnästräsk kaivosalue, KaivNro K20142, Kemiön maasälpäkaivos, Kemiönsaari

Lausunnossa pyydetään luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvien seikkojen lisäksi erityisesti huomioimaan kaivoslakiin 505/2023 tulleet muutokset 52.3 §:n 8 a – 8e.

Kemiönsaaren maasälpälaitoksella on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 25.1.2016 myöntämä ympäristölupa (nro 17/2016/1, dnro ESAVI/6205/2015). Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksiä 16.10.2017 antamallaan päätöksellä nro 17/0327/2.

Kaivoslain 52.3 §:n 8a-8e kohtien lupamääräykset

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue toteaa, että kaivoslain 52.3 §:n 8 a – 8 e kohtien perusteella annettavilla lupamääräyksillä ei voida ratkaista ympäristönsuojelulain alaan kuuluvia kysymyksiä ympäristöluvan tavoin. Ympäristöluvassa annetaan lupamääräyksiä mm. päästöistä ja niiden rajoittamisesta sekä päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta. Toiminnan ympäristövaikutusten näkökulmasta olennaiset määräykset sisältyvät siten ympäristölupapäätökseen.

Koska lausuntopyyntöä koskevien kaivosten luonnon- ja ympäristönsuojelusta määrätään ensisijaisesti ympäristöluvassa, kaivosluvan tarkistettujen määräysten tulee olla ympäristöluvan sisällön kanssa samansuuntaisia, mutta sisällöltään yleisempiä.

Vesiensuojelu

Kaivosluvan lupamääräysten tulee osaltaan edistää myös muiden ympäristön tilaa koskevien säännösten, kuten vesien- ja merenhoitolain tavoitteiden toteutumista.

Kaavoitus

Alueella ei ole asema- eikä yleiskaavaa. Maakuntakaavassa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita (MRV), sekä tuulivoimaloiden aluetta, ja kaivos on osoitettu kohdemerkinnällä (ek). Kaivosalue rajoittuu erityistoimintojen alueeseen (E). Alueella on jo kaivostoimintaa eikä toiminta ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa.

12.5.2025

Maisema

Kaivosalue ulottuu Lemnästräsketin rantaan. Mikäli rantamaiseman vuoksi halutaan varmistua, että rantavyöhykkeellä säilyy mahdollisimman luonnontilainen puusto, voidaan se toteuttaa myös lupamääräyksellä.

Kulttuuriympäristö

Muinaisjäännösrekisterin mukaan alueella sijaitsee mahdollinen muinaisjäännös, joka on aikaisemmin luokiteltu kivikautiseksi asuinpaikaksi, mutta jossa vuoden 2012 inventoinnissa ei havaittu mitään esihistoriaan viittaavaa.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asiantuntijajärjestelmässä. Asian on esitellyt ryhmäpäällikkö Sanna-Liisa Suojasto ja ratkaissut ylitarkastaja Erika Liesegang.

Tämä asiakirja VARELY/977/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/977/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Suojasto Sanna-Liisa 12.05.2025 13:13

Ratkaisija Liesegang Erika 12.05.2025 13:13

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	12.05.2025 13:18:27 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus

kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Kuulutus 3.4.2025

Metsähallituksen lausunto kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta, Lemnästräsk KaivNro K20142, Sibelco Nordic Oy Ab, Kemiönsaari

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kuuluttanut asiakirjan, joka koskee Sibelco Nordic Oy:n (jäljempänä "Yhtiö") kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamista Lemnästräskin (KaivNro K20142) kaivosalueella.

Metsähallitus luonnonsuojelulain (9/2023) 9 §:n mukaisena valtion luonnonsuojelualueverkoston hallinnasta, käytöstä ja hoidosta vastaavana luonnonsuojelun viranomaisena antaa kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausunnon kuulutusasiakirjasta. Lemnästräskin kaivosluvassa on annettu lupamääräykset 17.2.2015 ja lupamääräysten tarkistamisen ajankohdaksi on määrätty 1.6.2024.

Metsähallitus toteaa, että toisin kuin kuulemisasiakirjoissa todetaan, Lemnästräskin kaivosalue rajautuu valtion luonnonsuojelutarkoituksiin varattuun kiinteistöön 322-437-1-7. Suojeluun varattu alue, joka sisältää sekä maa- ja vesialueita tullaan perustamaan lakisääteiseksi luonnonsuojelualueeksi. Suojelualueeksi perustettavalla alueella elää muun muassa vahva liito-oravapopulaatio. Liito-orava on uhanalainen ja luontodirektiivin IV liitteen laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla kielletty.

Kaivoslain esitöiden (HE 273/2009) mukaan yleinen etu voi koskea muun muassa luontoarvoja ja liittyä haitallisiin ympäristövaikutuksiin ja niiden torjumiseen. Kaivosluvassa annettavilla määräyksillä tulisi pyrkiä vähentämään ja rajoittamaan toiminnasta aiheutuvia haittoja yleiselle edulle. Metsähallituksen näkemyksen mukaan yleisenä etuna tulisi tarkastella kaivosalueeseen rajautuvalle suojeluun varatulle alueelle erityisesti melusta ja pölystä aiheutuvia vaikutuksia sekä mahdollisuutta rajoittaa näitä vaikutuksia esimerkiksi määrittämällä suojavyöhyke, jossa edellytetään puuston säilyttämistä ja palauttamista.

Metsähallitus pitää huolestuttavana Yhtiön selvityksessä esiin tuomaa mahdollisuutta siitä, että louhittaessa 9 metriä järven pinnan alapuolella on mahdollisuus, että järven

vedet vuotavat avolouhokseen. Tältä osin kaivosluvassa tulisi velvoittaa luvan haltijaa huolehtimaan haitallisten ympäristövaikutusten ennaltaehkäisystä tutkimalla järven ja kaivoksen välisen kallion laatua ja tiivistämällä mahdollisia vettä johtavia ruhjeita esimerkiksi injektoimalla.

Lisätietoja lausunnosta antaa Luontopalvelujen Luvat ja lausunnot -tiimin palveluomistaja Liinu Törvi (etunimi.sukunimi@metsa.fi).

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, Luontopalvelut

Svar på utlåtandena om granskning av tillståndsvillkoren för Sibelco Nordic Oy Ab:s gruvtillstånd för Lemnästräsk dagbrott

Med hänvisning till utlåtandena från Kimitoöns kommun, Forststyrelsen, Egentliga Finlands NTM-central samt [REDACTED] gällande Sibelco Nordic Oy Ab:s Lemnästräsk dagbrott (GruvNr K20142), och tillhörande bedömning av tillståndsvillkor och gruvdrift, lämnar vi följande svar på de synpunkter och frågor som framförts i utlåtandena.

Kimitoöns kommun:

Kimitoöns kommun hänvisar i sitt utlåtande till den bäckfåra som rinner i närheten av dagbrottet, vilken enligt uppgift uppfyller kriterierna för ett naturobjekt enligt vattenlagen. Sibelco Nordic Oy Ab konstaterar att nämnda vattendrag ligger utanför det område som bryts och att dess läge har beaktats i gruvdriften. Inget vatten tas från eller leds till vattendraget från dagbrottet, och verksamheten påverkar inte vattendragets flöden eller vattenmängd. Mellan vattendraget och det område som används för vägnät och upplag av jordmassor i samband med gruvdriften finns en skyddszon på cirka 10–20 meter. Avståndet mellan vattendraget och själva dagbrottet är större.

Enligt den naturinventering (gjord av Pöyry) som beställdes inför gruvtillståndet år 2013 är bäckfåran i eller nära naturligt tillstånd endast på en kort sträcka vid dess nedre lopp, innan den mynnar ut i Lemnästräsket. I övrigt är fåran grävd och dess omgivning har påverkats av avverkningar och andra skogsbruksåtgärder redan innan gruvdriften inleddes. Sammantaget anser Sibelco Nordic Oy Ab att gruvdriften inte hotar vattendragets naturtillstånd.

Forststyrelsen:

Forststyrelsen konstaterar i sitt utlåtande att dagbrottet gränsar till fastigheten 322-437-1-7, som reserverats för statliga naturskyddsändamål, och att bullerstörningar och dammspridning därför bör beaktas för det reserverade området. Sibelco Nordic Oy Ab konstaterar att gruvdriftens buller- och dammeffekter redan i nuläget är begränsade och inte bedöms påverka områdets skyddsgrunder. De bullervillkor som gäller verksamheten är fastställda i miljötillståndet, enligt vilket brytning får ske i korta perioder om några veckor, högst 1–2 gånger per år. De största buller- och dammutsläppen uppstår vid kortvariga sprängarbeten samt vid lastning av brutet material. I Lemnästräsk dagbrott sker för närvarande ingen krossning, vilket väsentligt minskar mängden buller och damm. Om krossning blir aktuell i framtiden, kommer den att ske först när en hög bergvägg bildats mellan dagbrottet och sjön, vilket hindrar buller och damm från att spridas i riktning mot sjön. Det planerade naturskyddsområdets exakta läge och omfattning framgår inte av utlåtandet, men nämnda fastighet är stor till ytan, och dess ljudmiljö påverkas även av flera redan befintliga verksamheter i området, såsom Skinnarviks skjutbana som ligger mitt i fastigheten.

Angående Forststyrelsens uttryckta oro över att sjövatten skulle kunna läcka in i dagbrottet, konstaterar Sibelco Nordic Oy Ab att en minst 15 meter bred bergvägg lämnas mellan dagbrottet och Lemnästräsket, i enlighet med villkoren i miljötillståndet för verksamheten. Bergväggens struktur kommer att undersökas och rapporteras till Regionförvaltningsverket innan

brytningsnivån når sjöns högsta vattennivå. Om det visar sig att bergväggen inte är tillräckligt tät, kommer den att tätas genom till exempel injektering.

Egentliga Finlands NTM-central:

Sibelco Nordic Oy Ab har inga särskilda kommentarer till NTM-centralens utlåtande. Företaget delar uppfattningen i utlåtandet om att frågor som faller under miljöskyddslagen redan har hanterats i det miljötillstånd som gäller gruvdriften.

████████████████████

████████████████████ har i sitt utlåtande uttryckt oro över beloppet för säkerheten som ska täcka kostnaderna för nedläggning av gruvdriften. Sibelco Nordic Oy Ab konstaterar att säkerhetens belopp grundar sig på en kostnads kalkyl upprättad av en extern, oberoende expert. Företaget anser att beräkningen är korrekt och beloppet tillräckligt för att täcka samtliga kostnader som uppstår vid nedläggning av gruvan. Bedömningen bygger på aktuell information och syftar till att säkerställa att nedläggningsåtgärderna kan genomföras enligt plan.

Utlåtandet lyfter även fram behovet av eventuella gränsvärden för att kontrollera miljöeffekter såsom buller och damm. Bolaget påpekar att vattenkvaliteten i Lemnästräsket övervakas årligen enligt de provtagningskrav som anges i miljötillståndet, genomförda av en extern expert, och resultaten delas med den tillsynsansvariga miljömyndigheten. Verksamheten omfattas av tydliga bullergränser i miljötillståndet, och bullermätningar görs vart tredje år i enlighet med tillståndsvillkoren. Även mängden damm som uppstår vid gruvdriften mäts enligt tillståndsvillkoren.

████████████████████ frågar dessutom hur den långsiktiga uppföljningen säkerställs, till exempel vid stegvis nedläggning av gruvan. Sibelco Nordic Oy Ab konstaterar att myndigheterna övervakar samtliga tillståndsvillkor och föreskrifter i enlighet med sitt eget tillsynssystem.

Med vänlig hälsning,
Sibelco Nordic Oy Ab

Så här överklagar du beslutet

Om du vill söka ändring i beslutet ska du följa dessa anvisningar.

Vilka uppgifter ska besvären innehålla?

Besvären ska anföras skriftligen. Ange följande i besvären:

- Ändringar som du yrkar på i beslutet samt motiveringar till ändringarna.
- Om du inte är föremål för beslutet, berätta vad din besvär rätt grundar sig på.
- Ändringssökandens namn, personbeteckning och hemkommun / företags- och organisationsnummer och företagets hemort
- Ändringssökandens postadress, telefonnummer och vid behov e-postadress. Om du använder förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst behöver du inte meddela din e-postadress.
- Om besvären upprättas för din räkning av en laglig företrädare eller ett ombud, ange också dennes namn och kontaktuppgifter.

Bifoga följande handlingar till besvären (i original eller som kopia):

- beslutet och dess bilagor
- denna besvär sanvisning
- eventuella andra handlingar som du vill lägga fram som stöd för dina krav
- intyg över delfående eller annan uppgift om besvär stidens början.

Tid inom vilken besvär ska anföras

Besvär stiden är 30 dagar. Besvär stiden räknas från dagen efter delfåendet av beslutet. Besvär som lämnas in elektroniskt ska inkomma till förvaltningsdomstolen inom besvär stidens sista dag. Om du lämnar in besväret per post eller för dem till förvaltningsdomstolen ska det inkomma under tjänstetid innan besvär stiden löper ut.

Dagen för delfåendet bestäms enligt hur beslutet har skickats för kännedom:

- Om beslutet har postats med mottagningsbevis, framgår dagen för delfåendet av intyget. Bifoga mottagningsbeviset till besvär shandlingarna.
- Om beslutet har skickats per e-post anses det ha delgivits den tredje (3) dagen efter att meddelandet skickades, om inte annat framgår.
- Om beslutet har postats som vanligt brev anses det ha blivit delgivet den sjunde (7) dagen efter dagen det postades, om inte annat framgår.

Om beslutet har delgivits genom en offentlig kungörelse på Tukes webbplats, anses delfåendet ha skett den sjunde (7) dagen efter att beslutet och kungörelsen har publicerats.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 310 € av ändringssökanden. Rättegångsavgiften tas inte ut om förvaltningsdomstolen ändrar beslutet som besvären gäller till ändringssökandens fördel. [Lagen om domstolsavgifter](#) (1455/2015) anger separat om andra fall där ingen avgift tas ut.

Vart och hur du lämnar in besvären

Lämna i första hand in besvären i förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Tjänsten är inte i bruk vid Ålands förvaltningsdomstol.

Du kommer också till e-tjänsten via denna QR-kod:

Du kan också skicka besvären till förvaltningsdomstolen per e-post, personligen, per post som betald postförsändelse eller med ombud eller bud. Avsändaren ansvarar för att besvären kommer fram.

Den domstol till vilken besvär anförs:

Åbo förvaltningsdomstol, PB 32 (besöksadress Lasarettsgatan 2–4), 20101 ÅBO

Domstolens övriga kontaktuppgifter finns på Domstolsväsendets webbplats på adressen <https://tuomioistuimet.fi/sv/index/yhteystiedot.html>